

Konferencja naukowa pt. „Konstanty Janicki (1876-1932): profesor Uniwersytetu Warszawskiego, wybitny zoolog i protistolog, twórca polskiej szkoły parazytologicznej”

Bożena Moskwa¹, Edward Siński² i Stanisław L. Kazubski³

¹Instytut Parazytologii im. Witolda Stefańskiego PAN, ul. Twarda 51/55, 00-818 Warszawa

²Zakład Parazytologii, Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Miecznikowa 1, 02-096 Warszawa

³Muzeum i Instytut Zoologii PAN, ul. Wilcza 64, 00-679 Warszawa

Adres do korespondencji: Bożena Moskwa, Instytut Parazytologii im. Witolda Stefańskiego PAN, ul. Twarda 51/55, 00-818 Warszawa; E-mail:moskwa@twarda.pan.pl

ABSTRACT. THE SCIENTIFIC CONFERENCE: KONSTANTY JANICKI (1876-1932): PROFESSOR OF WARSAW UNIVERSITY, EMINENT ZOOLOGIST AND PROTISTOLOGIST, CREATOR OF THE POLISH PARASITOLOGICAL SCHOOL. The conference was organized for celebrating the memory of professor Konstanty Janicki, one of the most important Polish zoologist, protistologist and parasitologist. Professors Joanna Pijanowska, Edward Siński and Maria Doligalska were the hosts of the meeting at the Warsaw University.

Four lectures were given during the conference. Professor Leszek Kuźnicki presented professor Janicki's life and followers who continued his research. Professor Stanisław Kazubski reminded the main topics of the parasitological studies conducted by professor Janicki. That lecture was illustrated by coloured diagrams taken from original papers published by Janicki. In the next lecture, professor Teresa Pojmańska reminded „the theory of the cercomer”. She viewed some polemics and discussions made by the opponents of the theory. Professor Alicja Guttowa presented a paper on the history of the exploration of the *D. latum* life cycle and the main scientific researches carried out on each life stages of the broad tapeworm.

Afterwards the lectures, professor Kazubski showed several pictures taken inside and outside of the Main School of the Warsaw University at the time when professor Janicki had been working there. The professor's students were also seen in these pictures.

Next, associate professor Bożena Moskwa, the President of the Polish Parasitological Society presented the Konstanty Janicki Medal, awarded for outstanding activities for the benefit of parasitology. Up to data, 17 scientists and one school: the Warsaw University was honored with this Medal.

After the conference, participants visited the Powązki Cementary, where the renovated sepulchral monument of professor Konstanty Janicki was uncovered.

Key words: professor Konstanty Janicki, scientific conference.

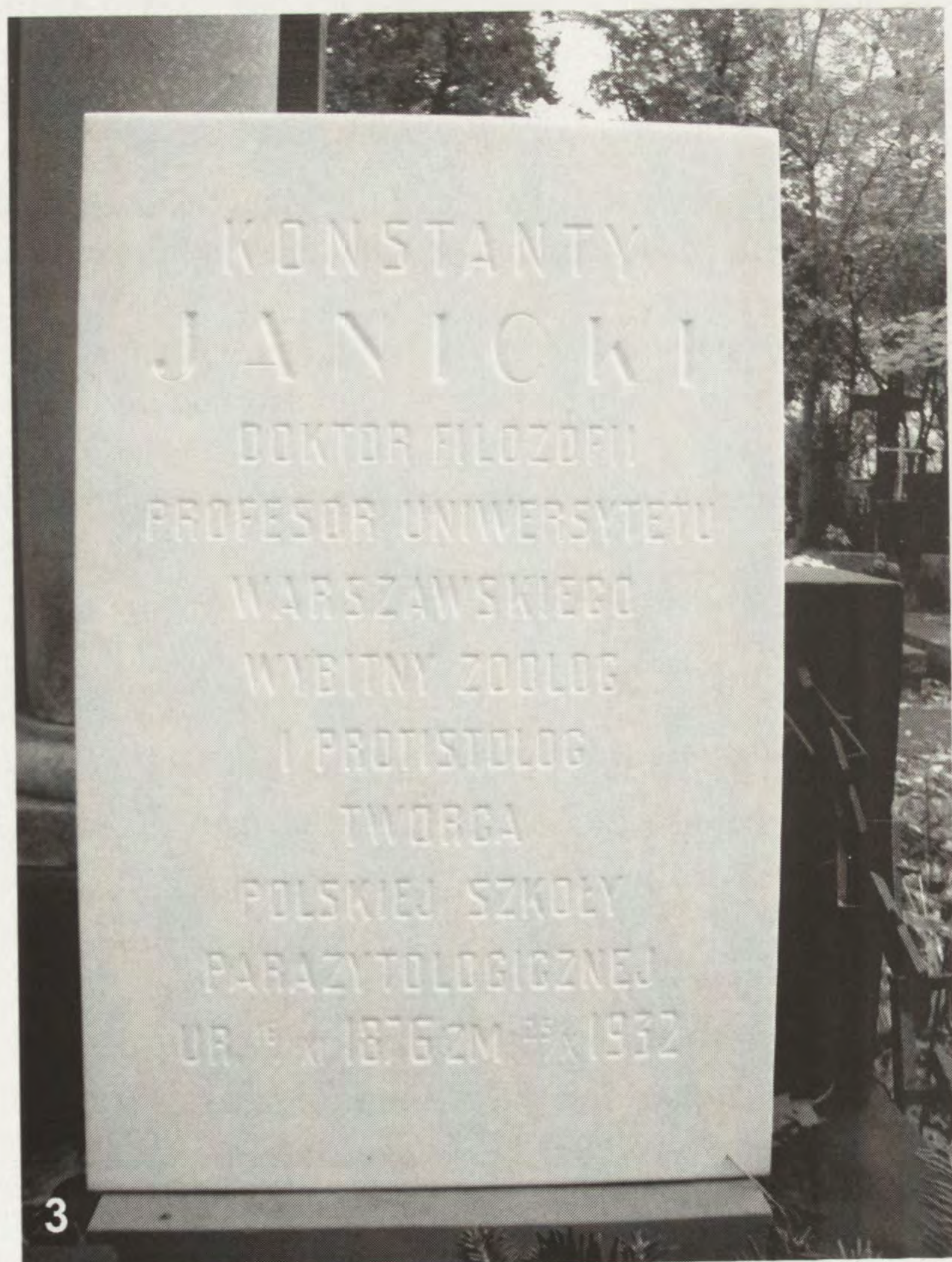
Ogólnopolska Konferencja naukowa poświęcona pamięci prof Konstantego Janickiego – profesora Uniwersytetu Warszawskiego, wybitnego zoologa i protistologa, kierownika Zakładu Zoologii systematycznej i morfologicznej odbyła się w dniu 8 października 2005 r., w nowym gmachu Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego przy ul. Miecznikowa 1.

Organizatorami konferencji byli Dziekan Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego (prof.

Joanna Pijanowska), Przewodnicząca Komitetu Parazytologii Polskiej Akademii Nauk (prof. Katarzyna Niewiadomska), Przewodniczący Komitetu Zoologii Polskiej Akademii Nauk (prof. Krzysztof Jazdzewski), Zarząd Główny i Oddział Warszawski Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego (doc. dr hab. Bożena Moskwa i prof. Barbara Grytner-Zięcina) oraz Wydział IV Nauk Biologicznych Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (prof. Janina Kaczanowska).

Konferencję otworzył Edward Siński, który powitał przybyłych gości, w tym liczne grono studentów. Podkreślił ogromne znaczenie tego spotkania

dla środowiska uniwersyteckiego i parazytologicznego, ze względu na osobę profesora Janickiego i Jego wyjątkową rolę jaką odegrał w okresie mię-



dzywojennym w organizowaniu „szkoły parazytologicznej” na Uniwersytecie Warszawskim. W konferencji wzięło udział ok. 60 osób, w tym ponad 20 studentów Wydziału Biologii. Następnie prof. Stanisław Kazubski przedstawił genezę obecnego spotkania. Jesienią ubiegłego roku prof. Teresa Orecka zwróciła się do Niego z informacją o zniszczonej tablicy na nagrobku prof. Janickiego na Cmentarzu Powązkowskim. Tablica była połamana, jej fragmenty leżały obok grobu. Ocalałe fragmenty napisu były nieczytelne, prawdopodobnie na skutek działania kwaśnych deszczy; na kilku przezroczach wykonanych przez prof. Kazubskiego przedstawiono wygląd zniszczonej tablicy (Fot. 1, 2). Po wyjaśnieniu z Zarządem Cmentarza i organami konserwatorskimi cmentarza możliwości i warunków renowacji tablicy, prof. Kazubski zainteresował tą sprawą Wydział Biologii UW w osobie kierownika Zakładu Parazytologii prof. dr hab. Edwarda Sińskiego oraz środowisko warszawskich parazytologów i protistologów, sugerując odtworzenie tablicy oraz organizację odpowiedniej sesji przypominającej wpływ prof. Janickiego na rozwój parazytologii i protistologii. Ze względu na pamięć oraz znaczenie dorobku Profesora Konstantego Janickiego dla środowiska naukowego Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz Muzeum i Instytut Zoologii PAN, we współpracy z innymi jednostkami, podjęli tę inicjatywę.

Następnie prof. E. Siński poprosił o zabranie głosu Dziekana Wydziału Biologii, panią prof. dr hab. Joannę Pijanowską, która w swoim wystąpieniu podkreśliła znaczenie działalności naukowej prof. Janickiego dla zoologii i nauk pokrewnych oraz odniosła się z dużym uznaniem do samej idei i formy uczczenia pamięci prof. Konstantego Janickiego na Wydziale Biologii. Prof. Edward Siński podziękował Pani Dziekan prof. Joannie Pijanowskiej oraz Pani Dyrektor dr Annie Jachner za okazaną życzliwość oraz wsparcie finansowe i organizacyjne przy realizacji tego przedsięwzięcia.

W pierwszej części konferencji, której przewodniczył prof. Edward Siński wygłoszone zostały dwa referaty:

- Konstanty Janicki: uczony, nauczyciel, odkrywca — prof. dr hab. Leszek Kuźnicki

- Wpływ odkryć profesora Konstantego Janickiego na dalszy rozwój protistologii — prof. dr hab. Stanisław Kazubski

W drugiej części konferencji, której przewodniczyła prof. Maria Doligalska, również wygłoszono dwa referaty:

- Znaczenie teorii cerkomeru Janickiego dla badań nad systematyką i ewolucją płazińców — prof. dr hab. Teresa Pojmańska

- Historia odkrycia i opisanie cyklu rozwojowego *Diphyllobothrium latum* — prof. dr hab. Alicja Guttowa

Po wygłoszonych referatach prof. Kazubski przedstawił prezentację multimedialną pt.: Szkoła Główna, Janicki i Zakład Zoologii (1932). Prezentowane zdjęcia przedstawiały Profesora i jego uczniów, wyposażenie laboratoriów, a także inne osoby związane z Zakładem, np. woźnych. Zdjęcia pochodziły z albumów rodzinnych prof. prof. Teresy i Eugeniusza Grabdów oraz dr Ireny Iwańczuk.

Na zakończenie konferencji doc. dr hab. Bożena Moskwa, Prezes Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego, przedstawiła inną formę uczczenia pamięci wielkiego uczonego – Medal im. Konstantego Janickiego – oraz okoliczności jego ustanowienia. Medal wraz z dyplomem jest przyznawany przez Polskie Towarzystwo Parazytologiczne za całokształt wyróżniającej się działalności na rzecz parazytologii. Do tej pory Medalem uhonorowano 17 naukowców oraz jedną Uczelnię; Uniwersytet Warszawski.

Po tej części kameralnej, uczestnicy konferencji udali się na Cmentarz Powązkowski, gdzie nastąpiło symboliczne odsłonięcie płyty na grobie Konstantego Janickiego. Rekonstrukcji płyty, która przebiegała pod nadzorem konserwatora zabytków, podjęła się pracownia kamieniarska pana mgr. Bogusława Korneckiego. Na płycie znajduje się obecnie napis przedstawiony na Fot. 3 i 4 (fot. S. Kazubski).

Słowa „wybitny zoolog i protistolog, twórca polskiej szkoły parazytologicznej” zostały dodane w czasie obecnej rekonstrukcji; zachowano literniczo charakterystyczne dla poprzedniej tablicy. Koszt rekonstrukcji płyty nagrobnej pokrył Wydział Biologii UW.

Odsłonięcia tablicy w imieniu dr Ireny Iwańczuk, ostatniej żyjącej uczennicy prof. Janickiego, dokonała prof. Teresa Orecka. Następnie prof. Kazubski odczytał mowę pożegnalną przygotowaną w imieniu studentów przez Eugeniusza Grabdę, wówczas studenta Pracowni Profesora Janickiego. Rękopis tej mowy został niedawno odnaleziony w spuściźnie po profesorze Grabdzie, wraz z życiorysem prof. Janickiego (prawdopodobnie nigdzie niepublikowanym).

Na zakończenie uroczystości na grobie złożono kwiaty i zapalono znicze.